

Forfatter: Bording, Anders

Titel: Udrag fra Digte. - 1984

Citation: Bording, Anders: "Digte. - 1984", i Bording, Anders: *Digte. - 1984*, udg. af ERIK SØNDERHOLM, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, 1984-86, s. XXV.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-bording01val-shoot-idm140114470215888/facsimile.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Digte. - 1984

Principper for tekstredaktionen

Ved drøftelserne i 1971-72 om udgaven var det en fast forudsætning, at Bording-udgaven i principper skulle lægges så tæt som muligt op ad Selskabets andre udgivelser fra det syttende århundrede, specielt Kingo- og Worm-udgaverne. Digtafdelingen skulle derfor bestå af to bind, et tekstbind og et kommentarbind efter de to nævnte udgavens principper. I modsætning til det wormske forfatterskab var omfanget af det bordingske ikke helt så svært af bestemme og lignede i den henseende mere Kingos, hvis man vil se bort fra hyrdedigtene. Langt de fleste af Bordings lejlighedsdigte foreligger i bevarede førstetryk fra Bordings egen hånd og en hel del endda i Bordings egenhændige versioner i en række bevarede kladdebøger fra årene 1665-70. Imidlertid var det et ikke ukendt fænomen i det syttende århundrede, at ikke-poetisk begavede mennesker bestilte lejlighedsdigte hos en kendt poet som for eksempel Dorus (alias Claus Bang) eller hos Bording i deres eget navn, ganske specielt til brug i de yndede ligprædikener, hvor de lige så selvfølgelig optræder under bestillerens navn, thi han havde jo købt og betalt digtet for at glæde en eller anden grånet arvetante eller -onkel, som endnu sled livet hen, men kunne glæde sig ved at se hen til en lignende lyrisk mindstøtte, når tiden var moden. I langt de fleste tilfælde må man i dag renoncere på en solid forfatterbestemmelse, og dermed falder grundlaget bort for at medtage sådanne digte i nærværende udgave. En enkelt undtagelse er gjort med et par i øvrigt

ubetydelige smådigte i Ejler Holcks og hans søns navne, idet Bordings rolle som denne families hus- og hyldestdiger gør det rimeligt at antage, at han nok er ophavsmanden.

Udgiveren har i denne sammenhæng kasseret alle de digte, som 1735-udgaven optager i bind II's Anhang trods trykkenes urvetydige oplysninger om, at ophavsmanden er Vitus Bering. Rostgaard, der kendte og havde udgivet Berings latinske digte, har ganske åbenbart ment, at en sådan latinist som Bering ikke digtede på dansk, og da hans danske stil ubestrideligt kan have nogen lighed med Bordings, hvis metriske lethed han besidder, har Rostgaard uden nærmere undersøgelse af de ofte sære konsekvenser valgt at overføre det beringske forfatterskab på dansk til Anders Bording; dette er imidlertid en fundamental fejltagelse, og en undersøgelse af materialet beviser, at Vitus Bering er ophavsmand til disse digte; Berings danske forfatterskab synes dog at være yngre end den ældste del af Bordings digte, således at det er rimeligt at antage, at ligheden stilistisk set beror på en indflydelse fra Bording. En enkelt oversættelse af Søren Terkelsen (Velden, der er fra høje Sager) slap ved et uheld ind i 1735-udgaven, men er selvfølgelig udelukket her. I fortalen 1735 kunne Gram fastslå, at det i tiden uhyre populære digt »Studenternes meget ondt og sildig godt«, der i tryk og håndskrifter gik under Bordings navn, ikke var af ham, thi forfatteren var fynbo; den rigtige digter findes indkredset i Dansk Barokdigtning II (1971), p. 110ff.